

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. október 24.

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Útmutató a vizsgázó/k teljesítményének az értékeléséhez
(az értékelő tanár/ok részére)

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon dolgozhat!
- Az írásbeli vizsga időtartama 180 perc.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el!
- A dolgozatban előforduló esetleges megoldási hibákat, tévedéseket kérjük feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási útmutatót!
- Valamennyi feladat (zárt illetve nyílt) mellett megtalálható a helyes/hibátlan megoldásra adható **maximális pontszám**. A több részválaszból álló megoldás esetén, az egyes értékelhető **ítemekre** (helyes válaszonként) adható **részpont** számát is feltüntettük (ezek összege adja az egyes feladatoknál a versenyző teljesítményének pontértékét). **Egy-egy ítem értéke 1 pont!**
- A zárt (teszt jellegű) feladatoknál minden helytelen válasz 1 pont levonásával jár!
- **Fogalom meghatározása** esetén, a megoldásban aláhúztuk az ún. **kulcsszavakat**, maximális pontszám csak akkor adható, ha a kulcsszavak maradéktalanul szerepelnek a vizsgázó megoldásában. A feladat részmegoldása esetén, ha erre lehetőség van, akkor az adott feladat javítási /pontozási útmutatójában található meg a részpont értéke.
- A **csillaggal (*) jelölt feladatoknál** (általában a felsorolásoknál) több helyes megoldás is lehetséges, mint a feladat utasításában megoldásként elvárt (pl. Írjon hármat!), ezeknél a feladatoknál a **megoldólaptól eltérő**, de tartalmában azonos **egyéb helyes megoldás** is elfogadható a ponthatáron belül.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám mellé írja a vizsgázó által elért pontszámot, illetve összesítse a megadott teljesítmény lapon!

1. Párosítsa a szíven belüli ingerképző rendszer részeit a megfelelő állítással! Írja a kipontozott vonalra a helyes állítás betűjelét! **5 pont**

- A. Sinus-csomó
- B. Pitvar-kamrai csomó
- C. His-nyaláb
- D. Tawara-szárak
- E. Purkinje-rostok

- 1. A jobb pitvar–kamrai határon helyezkedik el. *B.*
- 2. Átvezeti az ingerületet a kamrákba. *C.*
- 3. A jobb pitvar felső falában található. *A.*
- 4. A kamrai sövény két oldalán futnak. *D.*
- 5. Hatásukra húzódnak össze a kamrák. *E.*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

2. Húzza alá az alábbiak közül a bőr származékait! **2 pont**

A. Irha	E. Felhám
B. Verejtékmirigy	F. Bőr alatti kötőszövet
<u>C. Köröm</u>	<u>G. Szőrzet</u>
D. Faggyúmirigy	

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

3. Párosítsa a fogalmakat a megfelelő állítással! Írja a betűk mellé a megfelelő számot/számokat! **5 pont**

- A. Agglutinogén „A”
- B. Agglutinogén „B”
- C. Mindkettő
- D. Egyik sem

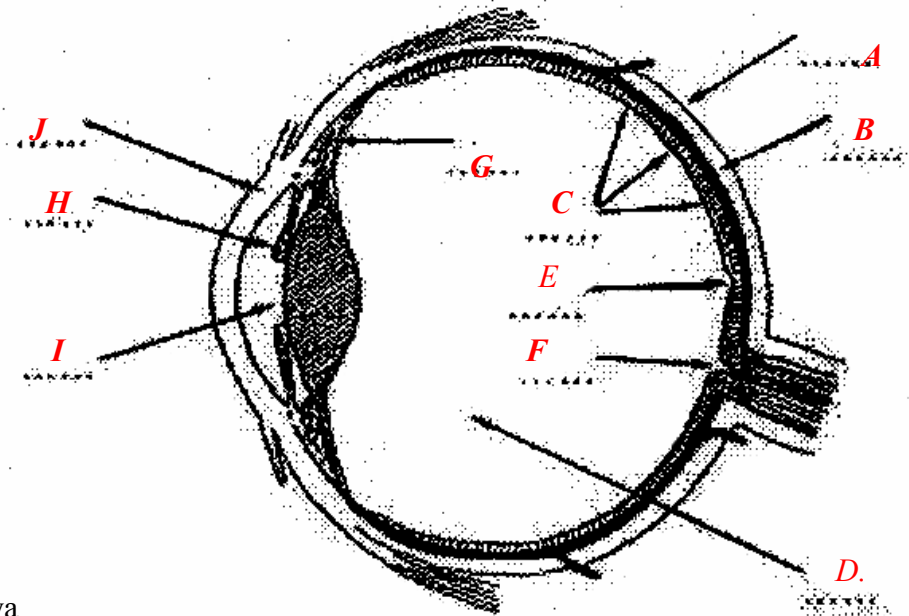
- 1. Az „AB” vércsoportú egyén vörösvértestei tartalmazzák.
- 2. Az anti-A agglutininnel lép reakcióba.
- 3. Az anti-D ellenanyaggal lép reakcióba.
- 4. Az anti-B agglutininnel lép reakcióba.
- 5. a „0” vércsoportra jellemző.

A. *2.* B. *4.* C. *1.* D. *3.,5.*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

4. Jelölje a szem részeinek a betűjeleit a rajzon látható pontozott vonalakra!

10 pont

- A. ínhártya
- B. érhártya
- C. ideghártya
- D. üvegtest
- E. sárgafolt
- F. vakfolt
- G. sugártest
- H. szivárványhártya (írisz)
- I. pupilla
- J. szaruhártya

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Húzza alá az alábbiak közül azokat, amelyek nem a csigolya részei!

2 pont

- A. Csigolyatest
- B. Ízületi nyúlvány
- C. Kardnyúlvány
- D. Harántnyúlvány
- E. Tövisnyúlvány
- F. Markolat

(A helyes válaszokra 1–1 pont adható!)

6. **Csoportosítsa a betegségekre vonatkozó megállapításokat a megadott szempontok alapján! Írja a betűket a megfelelő helyre!** **7 pont**

- A. Időtartama rövid, 2 – 4 hét.
- B. A tünetek kevésbé erőteljesek.
- C. Heves, főleg szubjektív tünetek jellemzik.
- D. Hónapokig, évekig tarthat.
- E. Időtartama hosszabb, általában 4- 6 hét.
- F. A tünetek nem annyira szembetűnőek.
- G. Időszakosan heveny tünetek is megjelenhetnek.

Heveny betegség: *A., C.*

Fél heveny betegség: *B., E.*

Idült betegség: *D., F., G.*

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

7. **Karikázza be az alábbiak közül a drogok hatástani csoportjait jelölő fogalmak betűjeleit!** **5 pont**

- A. Anfetamin
- B. Morfium
- C. Stimulánsok
- D. Hallucinogének
- E. LSD
- F. Depresszánsok
- G. Alkohol
- H. Narkotikumok
- I. Nyugtatók
- J. Kokain

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

8. **Állítsa sorrendbe a szülés szakaszait! Írja a helyes sorszámot a kipontozott vonalra!** **4 pont**

- 3. Lepényi szakasz
- 4. Posztplacentális szakasz
- 2. Kitolási szakasz
- 1. Tágulási szakasz

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

9. **Húzza alá a hamis állítást!** **1 pont**

- A. Iskolaérett a gyermek, ha betöltötte a hatodik életévét.
- B. Serdülőkorban a fiúk zsírszöveve lassabban gyarapszik.
- C. A normál pulzusszám felnőttkorban 60-80/perc.

(A helyes válaszra 1 pont adható!)

10. Karikázza be az érett újszülött reflexeit jelölő betűket! 3 pont

- A. Fogó-kapaszkodó reflex
- B. Síró reflex
- C. Szopó reflex
- D. Légző reflex
- E. Moró-féle átkaroló reflex

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

11. Állítsa sorrendbe a hűtőfürdő készítésének a menetét! 3 pont

3. ... A víz lehűtése 30 Celsius fokra.
1. ... A gyermek testével megegyező hőmérsékletű víz készítése.
2. ... A víz lassú lehűtése hideg vízzel.

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

12. Párosítsa a gondolkodási műveleteket a megfelelő jelentésükkel! Írja a betűk mellé a megfelelő számot! 6 pont

A. Analízis	1. A hasonlóság megállapítása
B. Szintézis	2. Kézzel fogható magyarázat
C. Absztrakció	3. Általánosítás
D. Generalizáció	4. A részek egységes egészzé való összefoglalása
E. Konkretizálás	5. Elemzés, részekre bontás
F. Analógia	6. Elvonatkoztatás a lényegtelen elemektől

A. 5. B. 4. C. 6. D. 3. E. 2. F. 1.

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

13. Párosítsa az életkorokat a jellemzőivel! Írja a betűk mellé a helyes számokat! 2 pont

- A. Kisgyermekkor
- B. Csecsemőkor

1. Ebben a korban alakul ki a látás és a mozgás koordinációja.
2. A testkép kialakulását követően megjelenik az éntudat.

A.: 2., B.: 1.

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

- 14. Állítsa sorrendbe a haldoklás öt fázisát (Elisabet Kübler-Ross meghatározása szerint)! Írja a helyes sorszámot a kipontozott vonalra! 5 pont**

3. Az alkudozás szakasza
 1. Az elutasítás fázisa
 4. A depresszió fázisa
 2. A düh stádiuma
 5. A belenyugvás időszaka

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

Szöveges, kifejtendő feladatok

- 15. Jellemezze a hőszabályozást a kérdések alapján! Válaszait írja a kipontozott vonalakra! 6 pont**

Hol található a hőszabályozás idegi központja?

- *a hypothalamusban*

Melyek a hőszabályozás fázisai?

- *hőtermelés,*

- *hőleadás*

Mit jelent a hypothermia?

- *lehűlés*

Melyik napszakban (időszakban) legalacsonyabb a testhőmérséklet?

- *hajnalban*

*Mennyi a felnőtt ember normál testhőmérséklete?

36–37 °C

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

- 16. Nevezze meg az alábbi idegeket! Írja a válaszait a kipontozott vonalakra! 4 pont**

Szaglóideg

I.:

Szemmozgató ideg

III.:

Bolygóideg

X.:

Nyelv alatti ideg

XII.:

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

17. Sorolja fel a vese csatornarendszerének a részeit! 4 pont

- *Elsődleges kanyarulatós csatorna,*
- *Henle-kacs,*
- *másodlagos kanyarulatós csatorna,*
- *egyenes gyűjtőcsatorna.*

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

18. Válaszoljon a kérdésekre! Írja a válaszát a kipontozott vonalra! 2 pont

Milyen emésztőnedv található a vastagbélben?

Nincs benne emésztőnedv.

.....
Hogyan nevezzük a vastagbél mozgását?

Tömeges perisztaltika.

.....

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

19.* Írjon le négy indokot (okot), amiért fontos a szoptatás! 4 pont

- *A szoptatással a táplálás egyszerű és biztonságos.*
- *Az anyatej hőmérséklete megfelelő.*
- *Az anya és gyermeke között az érzelmi szálak erősödnek.*
- *A szoptatás többet jelent, mint táplálást.*
- *A kisbaba minden érzékével befogadja édesanyját.*
- *A táplálkozás élvezetet jelent az újszülött és a csecsemő számára egyaránt.*

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

20.* Sorolja fel az öngyilkosság előjelei közül négyet! 4 pont

- *Gyakori unatkozás,*
- *érzelmi elsivárosodás,*
- *az érdeklődés beszűkülése,*
- *a tanulmányi eredmények hanyatlása,*
- *álmatlanság,*
- *a fantázia elsivárosodása,*
- *a kapcsolatok torzulása, fellazulása.*

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

21. Írja le az egészség fogalmát a WHO alapokmánya szerint! 2 pont

Az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jóllét állapota, nem pusztán a betegség, a nyomorékság hiánya.

(A teljes válasz esetén adható a pont!)

22.* Soroljon fel a klinikai halál jelei (tünetei) közül négyet! 4 pont

- A légzés megszűnése,
- a szív működés megszűnése,
- tág, fénymerev pupillák,
- „hullafehér”, szürkés vagy cianotikus szín.

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

23.* Indokolja meg, hogy miért nem egészséges műszálas alsóruházatot viselni! 2 pont

A nedvességet nem szívják magukba, amely következtében kiütések, gombás elváltozások alakulhatnak ki.

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

24. Nevezze meg a fejlődésbeli eltéréseket az alábbi csoportosítás alapján! 4 pont

Felgyorsult fejlődés: *Akceleráció*

Lelassult fejlődés: *Retardáció*
Regresszió
Hospitalizáció

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)

25. Egészítse ki a táblázatot! Írja a táblázatba a hiányzó adatokat! 4 pont

Életkori szakaszok	Életkori átlagok
Csecsemőkor	<i>Születéstől az első évig</i>
Kisgyermekkor	1–3 évig
<i>Óvodáskor</i>	3–6 évig
<i>Kisiskoláskor</i>	6–10 évig
Ifjúkor	<i>17–18 évtől 22–25 évig</i>
Felnőttkor	25 évtől öregkorig

(Helyes válaszonként 1–1 pont adható!)